

Протокол за поступање основних школа у Републици Северној Македонији у реализацији васпитно-образовног процеса уз физичко присуство ученика у школској 2021/2022. години

1. Наставни процес школске 2021/2022. године одвија се уз физичко присуство у школи.
2. Први дан наставе обавезно почиње упутствима за ученике како правилно и безбедно да се понашају, да одржавају физичко растојање, хигијену руку и заштиту сопственог здравља, али и здравља осталих ученика и запослених у школи.
3. Школа за улазак и излазак ученика ставља у функцију све улазе у школску зграду и припрема распоред за улазак/излазак са различитим термином за улазак и излазак ученика сваког одељења.
4. Распоред за улазак/излазак истиче се на видном месту у школи.
5. На улазу у школу, у ходницима и учионицама постављају се едукативно-информативни материјали, упутства за заштиту здравља и безбедност у школи и средства за дезинфекцију руку.
6. Улазак у школу је дозвољен само са обавезним коришћењем заштитне маске и дезинфекцијом руку свих запослених и ученика у школи.
7. На сваком улазу школе ученике дочекује дежурни наставник који помаже ученику да дезинфикује руке дезинфекционим средством.
8. За контролисани улазак и излазак у/из школе, испред и у школи, организује се редарска служба, с циљем спровођења реда и одржавање потребног растојања између ученика и то 2 редара испред улаза школе и 2 редара у школи. Редари се ангажују из реда запослених у школи, о чему одлучује директор основне школе.
9. Ученицима који долазе организованим превозом мери се телесна температура пре уласка у аутобус и врши се дезинфекција руку и обуће. Ученици који имају повишену температуру (преко 37.4°) враћају се кући са препоруком да родитељ предузме неопходне здравствене мере. Превозници који врше превоз ученика поштују и примењују протоколе о превозу путника.
10. Свим запосленим мери се телесна температура пре уласка у школу безконтактним топломером и у случају повишене температуре (преко 37.4°) запослени се упућује матичном лекару.
11. Ученицима се испред улаза у школу мери телесна температура безконтактним топломером. У случају повишене телесне температуре (преко 37.4°) ученику се не дозвољава улазак у школу и родитељ се упућује на консултацију матичном лекару ученика. Деца са знацима других заразних болести такође не смеју да долазе у школу.
12. Родитељи/старатељи/ прате ученике до назначеног улаза у школу док им се забрањује улазак у школу, осим родитељима/старатељима/образовним асистентима ученика са посебним образовним потребама уз обавезно ношење маске/прекривача на лицу.
13. Забрањују се све врсте физичких контаката, поздрављања међу запосленима у школи и међу ученицима.
14. Наставници треба да избегавају дуже задржавање у наставничкој канцеларији уз обавезно поштовање физичке дистанце и ношење заштитне маске/прекривача за лице.
15. Размена информација и састанци са родитељима/старатељима одвија се преко телефона или преко неке онлајн апликације коју ће договорити родитељи и наставници, или уколико дозвољавају временски услови, на отвореном.
16. Површине и предмети који су чешће изложени додиру од стране запослених у школи и ученика, дезинфикују се на почетку и на крају сваке смене, а најмање два пута дневно. Школа припрема листу свих површина које треба редовно чистити.

17. Ученици једног одељења бораве у једној просторији, без могућности за контакт са ученицима разних одељења у истој учионици;
18. Просторије се обавезно проветравају после сваког наставног часа, најмање пола сата пре пристизања и после одласка ученика.
19. За време наставе у учионици, уколико дозвољавају временски услови, прозор се оставља отворен. У учионици (уколико их има) се избегава употреба уређаја за климатизацију и вентилацију.
20. Чишћење учионица врши се пре почетка наставе, за време одмора док су ученици у школском дворишту и након завршетка свих школских активности, водом и сапуном/детерџентом и дезинфекционим средством које делује на вирусе, према упутству произвођача.
21. У случају кабинетске наставе, и бриге о здрављу ученика, уводи се систем једносмерног кретања ученика и контролисано излажење и улажење у кабинете. Након излажења једне групе ученика, просторија се обавезно проветрава и врши се дезинфекција, после чега се дозвољава улазак друге групе ученика.
22. Употреба тоалета организује се на начин који ће омогућити присуство мањег броја ученика и одржавање дистанце (на пример, ако је тоалет мањи, ученик треба да чека ван тоалета док изађе ученик који је унутра).
23. Тоалети треба да буду функционални да би омогућили услове за чешће прање руку проточном водом и сапуном и треба их чистити чешће уз обавезно вођење евиденције о спроведеном чишћењу и дезинфекцији средством које делује на вирусе, према упутству произвођача, алтернативно може да се користи 0,05% натријум хипохлорит (5% белила за домаћинство које се користи у размеру 1:100) или 70% алкохола за дезинфекцију горњих површина.
24. Ходници, степенице и остале заједничке просторије чисте се чешће, док су ученици на настави и након завршетка свих школских активности.
25. Чишћење физкултурне сале, спортских игралишта, свлачионица, школских трпезарија и других помоћних просторија, врши се одмах након коришћења од стране сваке групе ученика.
26. Школе уводе систем једносмерног кретања ученика кроз просторије и ограничења броја особа које су истовремено присутне у свлачионицама и контролисано излажење и улажење у свлачионице.
27. У основним школама у којима постоји продужени боравак, исти треба да буде организован у оквиру расположивих просторних капацитета и да се реализује са ученицима истог одељења и истог разреда (без конатаката са децом из других одељења и разреда).
28. Ученици који носе оброк/храну од куће треба да буду упућени о начину паковања, притом водећи рачуна о стандардима и нормативима о исхрани ове категорије деце.
29. Храна која се припрема у школским кујнама за децу са продуженим боравком, треба да буде са стриктним поштовањем правила о доброј производној и хигијенској пракси утврђеној Законом о безбедности хране, као и НАССР стандардима и Протоколима за заштиту од Ковид 19.
30. Послуживање оброка реализује се у школским трпезаријама уз вођење рачуна о томе да не дође до контакта ученика разних одељења.
31. Ученици перу руке пре и после јела, пре и после употребе тоалета, пре и после уласка и када руке изгледају испрљано.
32. Коришћење спортске сале, библиотеке и других просторија треба да буде од групе ученика истог одељења, тако да нема могућности контакта више ученика разних одељења (пр. за

време једног наставног часа, једно одељење је у физкултурној сали, а два одељења су напољу у школском дворишту или на спортским теренима).

33. Пролазак кроз заједничке просторије треба организовати тако да ученици и наставници једног одељења пролазе истовремено, ученици и наставници других одељења чекају свој ред, притом указујући ученицима да не додирују површине или предмете у простору у којем се крећу.
34. Треба избегавати могућност уласка других лица (на пример, лица за чишћење, поправке или уношење хране) у учионице све док се ученици налазе у њима, као и улажење у школску зграду лицима која нису запослена у школи или деци која нису ученици те школе.
35. Испоруке за потребе школе преузимају надлежни, запослени у школи са споредног улаза школе (уколико школа има такав улаз), а главни улаз је дозвољен само сервисерима и другим службама чије услуге су неопходне (пр. спровођење превентивних и антиепидемиолошких мера као што је провера воде за пиће, безбедност хране и др.) уз обавезно поштовање мера за дезинфекцију руку и уколико је потребно ношење заштитне маске/прекривача и заштитника за обућу.
36. Уколико се у школи појави оболели од КОВИДА-19 или лице које је имало контакт са лицем оболелим од КОВИДА-19, лице треба да се изолира у посебну просторију са обавезним ношењем заштитне маске/прекривача, а директор треба да успостави комуникацију са Центром за јавно здравље за добијање даљих упутстава за поступање. О предузетим активностима школа доставља извештај Општини, а Општина Министарству за образовање и науку.
37. Уколико ученик развије симптоме КОВИДА-19 док је у школи, наставник/стручни сарадник изолира ученика у посебну просторију са обавезним ношењем заштитне маске/прекривача и одмах обавештава родитеље/старатеље, који у најкраћем року треба да узму дете с циљем консултације и даљих активности са матичним лекаром ученика.
38. Уколико се потврди да је ученик оболео од КОВИДА-19, обавештава се епидемиолошка служба Центра за јавно здравље која хитно треба да направи анкету са наставницима и ученицима о процени степена ризика на основу контаката које су имали.

Напомена: Због специфичне делатности државних основних школа (школе са ресурсним центром, школе са ресурсним центром и интернатским смештајем, државна музичка и балетска школа), достављају Протокол о настави уз физичко присуство уз додатне мере заштите од КОВИДА-19.